

Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji

Formularz dla kwalifikacji - podgląd

Typ wniosku

Wniosek o włączenie kwalifikacji do ZSK

Nazwa kwalifikacji*

Coaching i zarządzanie jakością życia osoby starszej

Skrót nazwy

Rodzaj kwalifikacji*

kwalifikacja cząstkowa

Proponowany poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji*

5

Krótką charakterystyka kwalifikacji, obejmująca informacje o działaniach lub zadaniach, które potrafi wykonywać osoba posiadająca tę kwalifikację oraz orientacyjny koszt uzyskania dokumentu potwierdzającego otrzymanie danej kwalifikacji*

Osoba posiadająca kwalifikację „Coaching i zarządzanie jakością życia osoby starszej” samodzielnie diagnozuje potrzeby rozwojowe osoby starszej oraz podstawowe komponenty jej dobrostanu. Poprawnie identyfikuje potencjał rozwojowy i motywację do aktywności osoby starszej oraz szanse i zagrożenia rozwoju występujące w jej otoczeniu. Posiada umiejętność współdziałania przy planowaniu rozwoju osoby starszej w perspektywie strategicznej, taktycznej i operacyjnej. Potrafi motywować do wdrażania poszczególnych etapów przyjętego planu aktywności, szczególnie w obszarach: zdrowia, bezpieczeństwa ekonomicznego, bezpieczeństwa w środowisku zamieszkania, opieki prawnej, społecznym i obywatelskim, edukacyjnym, hobbyistycznym, kulturowym, rekreacyjno-rozrywkowym. Samodzielnie ocenia i waliduje efekty procesu rozwoju oraz aktywności osoby starszej. Osoba posiada kwalifikacje doradcy w zakresie zarządzania zasobami osoby starszej oraz rozwiązywania problemów zaburzających dobrostan, m.in. administracyjnych, prawnych, techniczno-technologicznych, społecznych. Współpracuje z innymi specjalistami oraz instytucjami zajmującymi się osobami starszymi. Osoba posiadająca kwalifikację „Coaching i zarządzanie jakością życia osoby starszej” będzie mogła znaleźć zatrudnienie w instytucjach i organizacjach zajmujących się opieką oraz wsparciem osób starszych, m.in. ośrodkach pomocy społecznej, domach opieki, uniwersytetach trzeciego wieku. Ponadto osoby będą mogły prowadzić własną działalność świadczącą usługi coachingu i zarządzania wobec osób starszych. Opłata za przeprowadzenie walidacji i certyfikat wyniesie 800,00-1 200,00 zł.

Orientacyjny nakład pracy potrzebny do uzyskania kwalifikacji [godz.]*

Grupy osób, które mogą być zainteresowane uzyskaniem kwalifikacji*

Kwalifikacja „Coaching i zarządzanie jakością życia osoby starszej” jest skierowana przede wszystkim do osób pracujących w obszarze pomocy społecznej, gerontologii, pomocy psychologicznej, edukacyjnej i opiekuńczej, które zajmują się osobami starszymi. Ponadto kwalifikacją mogą być zainteresowane pielęgniarki, doradcy personalni, wolontariusze, rodziny osób starszych oraz seniorzy pragnąc profesjonalnie angażować się w procesy wsparcia innych osób starszych.

Należy zaznaczyć poniższe pole jeśli dotyczy (pole wprowadzone od 1.09.2019 r.)

Możliwe jest przygotowanie do uzyskania kwalifikacji w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego (branżowa szkoła I stopnia, technikum, szkoła policealna) [Rozporządzenie MEN z dnia 16 maja 2019 r.](#)

Wymagane kwalifikacje poprzedzające

Opis

Wykształcenie średnie (minimum pełna kwalifikacja z poziomu III PRK).

Lista

W razie potrzeby warunki, jakie musi spełniać osoba przystępująca do walidacji*

1. Wykształcenie średnie (minimum pełna kwalifikacja z poziomu III PRK). 2. Ukończone kursy lub szkolenia, podczas których zrealizowane były zajęcia z coachingu w wymiarze co najmniej 80 godzin. 3. Ukończone kursy lub szkolenia, podczas których zrealizowane były zajęcia z zarządzania w wymiarze co najmniej 40 godzin. 4. Ukończone kursy lub szkolenia, podczas których zrealizowane były zajęcia z doradztwa zawodowego i/lub personalnego w wymiarze co najmniej 20 godzin. 5. Udokumentowane doświadczenie z pracy zawodowej, praktyki zawodowej, stażu lub wolontariatu w zakresie opieki i/lub wsparcia osób starszych w wymiarze co najmniej jednego miesiąca (min.160 godzin).

Zapotrzebowanie na kwalifikację*

Aktualne i przewidywane potrzeby społeczne, na które odpowiada kwalifikacja „Coaching i zarządzanie jakością życia osoby starszej” zostaną przedstawione w punktach wraz z uzasadnieniem. 1. Sytuacja demograficzna w Polsce Dane GUS o demografii i opracowywane prognozy jednoznacznie wskazują na postępujący proces starzenia się społeczeństwa. Według danych demograficzne za 2019 r. przyrost naturalny był najniższy od II wojny światowej. Pod koniec roku 2019 w kraju mieszkało 38 milionów 383 tys. osób, czyli o 28 tys. mniej niż rok wcześniej. Coraz więcej osób umiera, za to coraz mniej się rodzi. W 2019 r. urodziło się 375 tys. dzieci, czyli o 13 tys. mniej niż rok wcześniej. „Niska liczba urodzeń nie zapewnia prostej zastępowalności pokoleń” – pisze GUS i dodaje, że obecnie współczynnik dzietności wyniósł 1,43, co oznacza, że na 100 kobiet w wieku rozrodczym (15-49 lat) przypadało 143 urodzonych dzieci (w miastach - 142, na wsi - 145). Tymczasem zastępowalność pokoleń zapewnia współczynnik 2,10-2,15. W przyszłości dzieci może być jeszcze mniej, ponieważ liczba kobiet w wieku rozrodczym z 9,3 mln w 2013 r. zmniejszy się do 5,8 mln w 2050 r. Przeciętny Polak albo Polka ma w 2019 roku ok. 41 lat. Tyle wynosi mediana wieku, czyli dokładnie połowa ludności ma tyle

samo lub mniej niż 41 lat, a druga połowa – tyle samo lub więcej. Już za 12 lat mediana przesunie się jednak na 46-47 lat, a w 2040 r. osiągnie ponad 50 lat. Proces starzenia się mieszkańców będzie przebiegał szybciej w miastach niż na wsi. Według wstępnych danych w końcu 2019 r. liczba ludności w wieku poprodukcyjnym wyniosła ponad 8,4 mln osób, a jej udział w ogólnej populacji wzrósł do 21,9 proc. (wobec odpowiednio 5,7 mln i niespełna 15 proc. w 2000 r.). W 2050 r. Polska stanie się jednym z krajów w Europie o najbardziej zaawansowanym procesie starzenia się populacji. Według prognozy Eurostatu liczba ludności UE do 2050 r. wzrośnie o 3,6 proc., jednak w Polsce zmaleje o blisko 10 proc. W 2050 r. osoby w wieku 65 lat i więcej będą w Polsce stanowiły 31,5 proc. populacji. Polskie społeczeństwo starzeje się najszybciej w Unii Europejskiej. Między 2001 a 2018 r. udział osób starszych w naszym kraju wzrósł powyżej średniej unijnej.

[<https://www.euractiv.pl/section/rolnictwowpr/news/katastrofalne-prognozy-demograficzne-dla-polski/>]

2. Rosnące zapotrzebowanie na poprawę jakości życia osób starszych Jakość życia to nie tylko byt w sensie fizycznym, ale także możliwości wzbogacania ducha i umysłu, możliwość dalszego kształcenia się, a także twórczość i kreatywność. Jest to kategoria filozoficzna obejmująca wartości materialne, niematerialne i duchowe. Jakość życia według R. Kolmana: „to stopień zaspokojenia potrzeb duchowych i materialnych człowieka, stopień zaspokojenia wymagań określający poziom materialnego i duchowego bytu jednostek i całego społeczeństwa, stopień spełniania oczekiwań umownej normalności w działaniach i sytuacji dnia codziennego życia jednostek i społeczeństwa [Kolman R. (2000), Zespoły badawcze jakości życia, „Problemy jakości”, nr 2, s. 2] Mówiąc o jakości życia należy mieć na uwadze jej zasadnicze uwarunkowania, tj.: warunki obiektywne, na które składają się: warunki ekonomiczne, czas wolny, bezpieczeństwo społeczne, warunki mieszkaniowe, środowisko naturalne człowieka, zdrowie, środowisko społeczne i wiele innych. Nie mniejszy wpływ na jakość życia mają warunki subiektywne, które postrzegane są w sposób niepowtarzalny przez każdego człowieka, przejawiają się one w jego samopoczuciu. W obszary jakości życia osób starszych wpisują się: jakość środowiskowa, stabilność ekonomiczna, dobrostan ekonomiczny, satysfakcja z życia, rodzina. K. Baumann dokonuje prezentacji wskaźników, które w mniejszym lub większym stopniu wpływają na jakość życia osób starszych: • Dobrostan fizyczny: energia, działanie, funkcjonalność, seksualność, jakość opieki zdrowotnej, brak bólu, odpowiednia ilość czasu na wypoczynek i sen. • Dobrostan finansowy i materialny: niezależność finansowa, zabezpieczenie finansowe, przychody z różnych źródeł, posiadanie dóbr materialnych (np. mieszkanie, samochód). • Dobrostan osobisty: zdrowie psychiczne, szczęście, samoocena, godność, tożsamość, ciągłość rozwoju, wygląd zewnętrzny/obraz samego siebie, pamięć, kontrola nad własnym życiem, niezależność, duchowość, brak stresu, miłość, edukacja, łatwość adaptacji, możliwość wyboru. • Dobrostan społeczny: rodzina, przyjaźń, bogate życie towarzyskie, wsparcie społeczne. • Satysfakcja życiowa: reminiscencja, spełnienie, pełnia życia, kreatywność, pogoda ducha. • Cel życia: altruizm, zaangażowanie się, udział w życiu innych, owocny proces starzenia się. • Dobrostan estetyczny: czas wolny, zainteresowania, hobby, kontakt z muzyką, sztuką, literaturą. • Wesołość/radość: małe i duże przyjemności (jedzenie, podróże), uciecha, zabawa. • Dobrostan moralny: czyste i spokojne sumienie. • Radość życia: poczucie, że warto było żyć. • Duchowość: osobiste wierzenia i przekonania religijne. • Życie teraźniejszością: elementarność, prostota, naturalność, wolność od zaabsorbowania przeszłością i przyszłością. • Koniec życia: jakość umierania, poczucie kontroli, jakość opieki (minimalizacja bólu i cierpienia) [Baumann M. (2000), Jakość życia w okresie późnej dorosłości – dyskurs teoretyczny, „Gerontologia Polska”, nr 4, ss. 169–170]. Według WHO pomyślne, zdrowe starzenie się (successful ageing) to proces optymalizacji możliwości zachowania zdrowia (fizycznego, społecznego i psychicznego), który umożliwia osobom starszym czynne uczestnictwo w życiu społecznym, bez dyskryminacji ze względu na wiek, a tym samym pozwalający na czerpanie radości z dobrej jakości życia, niezależnego życia. [A.Bujak, Jakość życia a proces starzenia się, w: J.Mesjasz, I.Skawina,

Współczesne Wyzwania Gerontologii. Człowiek w pełni – podejście holistyczne, SAN, Łódź 2018]

3. Zasady społeczne i regulacje prawne wobec osób starszych W 1991 roku, uchwalona została przez Zgromadzenie Ogólne Organizacji Narodów Zjednoczonych rezolucja nr 46/91 zawierająca Zasady Działania na Rzecz Osób Starszych. Zawarte w niej postulaty dotyczą określenia odpowiednich warunków mających służyć zagwarantowaniu ludziom starszym niezależnej, bezpiecznej i aktywnej egzystencji. Zgromadzenie Ogólne zaleciło, by rządy uwzględniły je w krajowych planach działania na rzecz seniorów. Na katalog, którego hasłem przewodnim jest „Dodać życia do lat, które zostały dodane do życia”, składa się 18 zaleceń dotyczących praw ludzi starszych. Zalecenia te przyporządkowane są pięciu podstawowym zasadom: niezależności, uczestnictwa, opieki, samorealizacji i godności. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o osobach starszych, w art. 4, pkt.1) definiuje osobę starszą, jako tę która ukończyła 60-ty rok życia [Dz.U. 2015, poz.1705]. Uchwała Rady Ministrów Nr 161 z dnia 26 października 2018r. (poz. 1169) określa, że: celem polityki społecznej wobec osób starszych jest podnoszenie jakości życia seniorów poprzez umożliwienie im pozostawania jak najdłużej samodzielnie i aktywnymi oraz zapewnienie bezpieczeństwa. Kierunki działań powinny uwzględniać rekomendacje Światowej Organizacji Zdrowia oraz działania Komisji Europejskiej dotyczące zdrowego i aktywnego starzenia. Uchwała zawiera załącznik, który szczegółowo definiuje cele w perspektywie kilkunastu lat - Polityka społeczna wobec osób starszych 2030. **BEZPIECZEŃSTWO - UCZESTNICTWO - SOLIDARNOŚĆ**.

4. Potrzeba zaangażowania w politykę społeczną wobec seniorów różnych podmiotów P. Błędowski, określa politykę społeczną wobec ludzi starych jako „(...) system realizowanych i nadzorowanych przez podmioty publiczne działań adresowanych do osób w wieku emerytalnym i ich rodzin”. Rozszerza on krąg podmiotów i osób, których dotyczyć powinna wspólna konieczność zaspokajania potrzeb starszych ludzi. Taki sposób działania pozwala bowiem na osiągnięcie wysokich standardów w opiece nad ludźmi starymi. E. Trafiałek opisuje jednolitą, spójną i czytelną politykę społeczną wobec starości jako istniejącą w kategorii działań, podejmowanych w celu realizacji polityki społecznej wobec najstarszego pokolenia. Działania te prowadzone są przez wiele podmiotów: publicznych, rynkowych i pozarządowych. [Znane i nieznanie oblicza starości jako obszar wyzwań dla społeczeństw XXI wieku, M.H. Herudzińska, I. Błaszczak (red.), Wydawnictwo SGGW, Warszawa 2016]

5. Propozycja systemu wsparcia osób starszych w miejscu zamieszkania Ogólnymi celami wsparcia społecznego osób starszych są przede wszystkim: – zapewnienie seniorom poczucia bezpieczeństwa fizycznego (np. opieka, pomoc w czynnościach dnia codziennego, usługi podtrzymujące zdrowie, ochrona przed przemocą i nadużyciami), socjalnego (świadczenia zapewniające należyty poziom konsumpcji) i społecznego (zapewnienie społecznego uczestnictwa); – jak najdłuższe utrzymanie aktywności i autonomii osób starszych; – wzmacnianie nieformalnych więzi społecznych, tworzących sieć wsparcia i zastępowanie ich wsparciem formalnym, gdy zachodzi taka potrzeba; – jak najdłuższe pozostawianie osób starszych w ich dotychczasowym środowisku zamieszkania, jeżeli tego sobie życzą; – kształtowanie środowiska zamieszkania w taki sposób, by było przyjazne osobom starszym. Cele te osiąga się, wykorzystując – indywidualnie dobierane – różne formy wsparcia społecznego. Wyróżnić można wśród nich wsparcie: – emocjonalne (wyrażanie troski, zaufania, współczucia itd.); – informacyjne (udostępnienie potrzebnych informacji w zrozumiałej, czytelnej formie, włączanie do lokalnych systemów obiegu informacji, odpowiednie oznakowanie przestrzeni publicznej itd.); – materialne (świadczenia społeczne, darowizny, umożliwienie zarobkowania, odpowiednie do potrzeb wyposażenie mieszkań itd.); – instrumentalne (pomoc, a jeśli to niezbędne – wyręczenie – w wykonywaniu różnych czynności, organizowanie czasu wolnego, pomoc w przemieszczaniu się w przestrzeni itd.); – wartościujące (oceniające), (akceptacja, potwierdzanie znaczenia danej osoby, zachęcanie itd.). Ramy instytucjonalne, w jakich osadzony jest model środowiskowego wsparcia osób starszych, tworzą: – rodzina i bliscy znajomi; – lokalne instytucje (należące do wszystkich trzech sektorów); – zatrudniane przez lokalne instytucje fachowe kadry, zawodowo zajmujące się dostarczaniem wsparcia; –

wolontariusze będący osobami w różnym wieku, także starszym. [System wsparcia osób starszych w środowisku zamieszkania. Propozycja modelu oraz wyniki badania antydyskryminacyjnego, Praca zbiorowa pod redakcją: B.Szatur-Jaworska, P.Błędowski, RPO, Warszawa 2017] 6. Potrzeba wzmocnienia osobistych kompetencji, m.in. zdrowotnych przez osoby starsze Według K.Dąbrowskiego [Dąbrowski K. (1996), W poszukiwaniu zdrowia psychicznego, Wydawnictwo Naukowe, Warszawa], droga do zdrowego starzenia się nie może przebiegać bez wewnętrznej jednostkowej przemiany. Społeczeństwo powinno zapewnić warunki, w których możliwe będzie kształtowanie osobistych kompetencji zdrowotnych. Istotnym problemem współczesnego świata jest narażenie jednostki na kryzysy psychologiczne prowadzące do zaburzeń w jej funkcjonowaniu. Przykładami takich kryzysów w wieku senioralnym mogą być: choroby, dolegliwości somatyczne i psychosomatyczne, samotność, poczucie bezradności i braku własnej autonomii, zależność od innych, wreszcie sam proces starzenia się. W walce z kryzysem istotne znaczenie ma wewnętrzne przekonanie człowieka o własnej skuteczności, oznaczające wiarę w zdolności do organizowania i wprowadzania w życie działań potrzebnych do przezwyciężenia przeszkód, pozwalające na ocenę własnych możliwości i radzenie sobie z różnorodnymi trudnymi zadaniami [Skłodowski H. (2010), Psychologiczne wyzwania kryzysu, „Przedsiębiorczość i Zarządzanie” Człowiek w kryzysie – psychospołeczne aspekty kryzysu, Tom XI, Zeszyt 1, ss. 18-25]. Kształtowanie i wzmacnianie kompetencji zdrowotnych stanowi ważny element w pracy edukacyjnej i terapeutycznej z osobami w wieku senioralnym. Może odbywać się poprzez profilaktykę, odpowiednią komunikację i udostępnianie wiedzy, treningi, doradztwo, ofertę edukacyjną i rehabilitacyjną kierowaną do osób starszych. Wysoki poziom kompetencji zdrowotnych może podnieść jakość życia seniorów oraz zmniejszyć indywidualne odczuwanie psychologicznych kosztów starości. [J.Mesjasz, D.Nawrat-Wyraz, Psychologiczne koszty starzenia się a kompetencje zdrowotne seniorów, w: J.Mesjasz, I.Skawina, Współczesne Wyzwania Gerontologii. Człowiek w pełni – podejście holistyczne, SAN, Łódź 2018]

7. Profesjonalny wolontariat środowiskowy osób starszych Badania wśród seniorów zagranicznych dowodzą jednoznacznie, że zaangażowanie społeczne seniorów, szczególnie w formie wolontariatu, zwiększa ich wolę życia oraz zmniejsza prawdopodobieństwa chorób fizycznych i psychicznych. Zaangażowanie wolontariackie zastępuje seniorowi opiekuna oraz kreuje jego nowe role społeczne, m.in. eksperta, nauczyciela, mentora. Kontakt z rówieśnikami w ramach wolontariatu pozwala na realizację potrzeby solidarności pokoleniowej oraz tworzenie więzi społecznych. Badania przeprowadzone wśród seniorów powiatów: dzierzoniowskiego i świdnickiego obrazują poziom zaangażowania społecznego i obywatelskiego seniorów. Gotowość do regularnego zaangażowania środowiskowego wyraża nieco ponad 16%. Stanowią oni grupę potencjalnych wolontariuszy wspierający osoby starsze. Korzyści z aktywności i zaangażowania społecznego i środowiskowego seniorów stanowią wielką wartość dodaną w budowaniu cywilizacji dobra, pokoju i życzliwości, a zasoby dobra wspólnego będą się rozwijały zgodnie z efektem śnieżnej kuli. [J.Szandurski, Aktywność społeczna i środowiskowa seniorów – raport z badania, w: J.Mesjasz, I.Skawina, Współczesne Wyzwania Gerontologii. Człowiek w pełni – podejście holistyczne, SAN, Łódź 2018]

8. Potrzeba eliminowania z życia społecznego stygmatyzacji starości Profilaktyka stygmatyzacji to działania skierowane na zmianę postaw i przekonań. Nie chodzi tylko o to, by społeczeństwo zmieniło postawy wobec ludzi starych, ale przede wszystkim o to, by seniorzy zmienili sposób myślenia o procesie starzenia się. Zmiana przekonań i postaw seniorów co do kwestii: „co niesie dla nich starzenie się” musi rozpoczynać się w ich umysłach, to oni sami powinni pracować nad zmianą osobistych postaw wobec swojego wieku. Z tego względu należy prowadzić również szeroko zakrojony proces pracy nad zmianą postaw społecznych seniorów. Mądrość to zdolność głębokiego zrozumienia siebie i swego miejsca w świecie. Mądrość daje również szansę zrozumienia tego, że starzenie się może być kolejną szansą na wzrastanie, integrowanie i stawanie się coraz bardziej świadomym siebie podmiotem, zdolnym do obrony przed stygmatyzacją. [J.Mesjasz, Stygmatyzacja starości, w:

J. Mesjasz, I. Skawina, Współczesne Wyzwania Gerontologii. Człowiek w pełni – podejście holistyczne, SAN, Łódź 2018] 9. Polityka wobec osób starszych wymaga systemu działań dostosowanych do konkretnej osoby. Realizacja polityki społecznej wobec osób starszych wymaga spełnienia wielu warunków wstępnych, bardzo zindywidualizowanych:

- holizm podejmowanych działań - całościowość działań, uwzględniająca oprócz ekonomiczno-prawnych bodźców wpływających na skłonność do bycia w zatrudnieniu i zatrudniania osób „starszych” oddziaływanie na inne ich kariery, warunkujące aktywność zawodową, przede wszystkim karierę zdrowotną (stan zdrowia fizycznego i psychicznego, sprawność), edukacyjną (możliwość doskonalenia umiejętności i podnoszenia poziomu wiedzy, co jest przydatne na rynku pracy), rodzinną (możliwość godzenia pracy zawodowej z opieką nad niesamodzielnymi członkami rodziny - rodzicami, małżonkiem, wnukami);
- systematyczność działań - spójność wewnętrzna, długofalowa, bazująca na „zarządzaniu przyszłością”;
- antycypacyjność działań - stosowanie działań z wyprzedzeniem w stosunku do potencjalnych problemów, bazowanie na swoistej indywidualnej dalekowzroczności, a zatem koncentrowanie się na przygotowaniu do starości, sprawiające, iż głównym beneficjentem wdrażania tego projektu są nie tylko osoby starsze, lecz i te na przedpolu starości. [Przemiany demograficzne w Polsce i ich społeczno-ekonomiczne konsekwencje, B. Kłos, P. Russel, Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 2016] 10.

Potrzeba indywidualizacji wsparcia dla osób starszych Komitetu ONZ i wymogi UE nakładają do zindywidualizowania wsparcia oraz branie pod uwagę woli i preferencji osób, na których rzecz usługi te są świadczone. Wymaga to zatem koordynacji działań na wielu płaszczyznach. W Polsce nie ma kompleksowej strategii dla przeprowadzenia tego procesu, dlatego Komitet ds. Praw Osób Niepełnosprawnych UE zarekomendował Polsce przyjęcie konkretnych planów działania na rzecz deinstytucjonalizacji i wyznaczenie ram czasowych przejścia osób z instytucji do życia w społeczności lokalnej. Powinno temu towarzyszyć ustanowienie programu zindywidualizowanych usług wsparcia. Rzecznik Praw Obywatelskich wskazał na konieczność uzupełnienia rządowego dokumentu Polityka społeczna wobec osób starszych do 2030 r. m.in. o podkreślenie partnerskiego, a nie paternalistycznego charakteru dokumentu - potrzebne byłoby odwołanie we wstępie dokumentu do autonomii osób starszych jako osób, decydujących o własnym życiu. Przedstawiciele NIK na posiedzeniu Komisji Ekspertów ds. Osób Starszych dotyczących opieki nad osobami starszymi w 2019 r. wskazali, że coraz więcej jest seniorów potrzebujących opieki w różnych formach, a oferty pomocy ze strony gmin nie zmieniają się. Samorządy prowadzą politykę społeczną bez diagnozy potrzeb osób starszych. [Prawa Seniorów w działaniach Rzecznika Praw Obywatelskich – Raport RPO 2019] 11.

Organizacje senioralne potrzebują seniorów-liderów, którzy będą systematycznie wpierani przez coaching „Regionalna Koalicja Na Rzecz Zdrowego Starzenia się”, która skupia od ponad pięciu lat samorządy lokalne powiatów: dzierżoniowskiego i świdnickiego oraz Świdnicki Uniwersytet Trzeciego Wieku, Sudecką Izbę Przemysłowo-Handlową i Społeczną Akademię Nauk z Łodzi. Filie w Świdnicy, zorganizowała dwie ogólnopolskie konferencje naukowe, dwa seminaria naukowe poświęcone teorii i praktyce gerontologicznej, prowadzi program edukacji do starości oraz przeprowadziła pogłębione badania dotyczące jakości życia seniorów i ich aktywności oraz szkolenia dla liderów organizacji senioralnych i pracowników samorządowych zajmujących się problematyką senioralną. Z doświadczeń, dyskusji, obserwacji oraz badań wynika jednoznacznie, że rozwój środowiska osób starszych, m.in. Uniwersytetów Trzeciego Wieku, Klubów seniora, stowarzyszeń senioralnych, zależy od liderów i ich zaangażowania. Liderzy, którzy są seniorami wymagają systematycznego, profesjonalnego wspierania przez coacha. Wymienione potrzeby społeczne, zarówno aktualne, jak i przyszłe w pełni uzasadniają potrzebę kwalifikacji, która zagwarantuje profesjonalizm w permanentnym, zindywidualizowanym procesie wspierania osób starszych. Połączenie funkcji coacha i menedżera wobec osób starszych gwarantuje kompleksowe wsparcie, zapewnia większą empatię oraz zmniejsza stres u osoby starszej.

Odniesienie do kwalifikacji o zbliżonym charakterze oraz wskazanie kwalifikacji ujętych w ZRK zawierających wspólne zestawy efektów uczenia się*

Zbliżone kwalifikacje można uzyskać w ramach studiów I stopnia na kierunku gerontologia społeczna prowadzonych przez Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II w Lublinie oraz w ramach studiów I stopnia na kierunku gerontologia społeczna -asystent osób starszych realizowanych przez Dolnośląską Szkołę Wyższą z siedzibą we Wrocławiu. Kwalifikacja „Coaching i zarządzanie jakością życia osoby starszej” jest kwalifikacją częściową, natomiast kwalifikacje w ramach studiów I stopnia są kwalifikacją pełną. Ponadto gerontologia społeczna skupia się na procesie starzenia w holistycznym ujęciu, natomiast coaching jest ukierunkowany na wsparcie rozwoju osoby starszej w różnych wymiarach podmiotowych, natomiast zarządzanie jakością życia jest ukierunkowane na wsparcie praktyczne osoby funkcjonującej w otoczeniu bliższym i dalszym.

Należy zaznaczyć poniższe pole jeśli dotyczy (pole wprowadzone od 1.09.2019 r.)

Kwalifikacja zawiera wspólne lub zbliżone zestawy efektów kształcenia z „dodatkowymi umiejętnościami zawodowymi” w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego
[Dodatkowe umiejętności zawodowe](#)

Typowe możliwości wykorzystania kwalifikacji*

Osoba posiadająca kwalifikację „Coaching i zarządzanie jakością życia osoby starszej” będzie mogła znaleźć zatrudnienie w instytucjach i organizacjach zajmujących się opieką oraz wsparciem osób starszych, m.in. ośrodkach pomocy społecznej, domach opieki, uniwersytetach trzeciego wieku, organizacjach pozarządowych seniorów lub prowadzących działania na rzecz seniorów. Ponadto osoby będą mogły prowadzić własną działalność świadczącą usługi coachingu i zarządzania wobec osób starszych. Będą przygotowane do prowadzenia sesji coachingowych indywidualnie lub w małych grupach oraz poradnictwa z zakresu wsparcia samych seniorów jak i środowiska ich otaczającego.

Wymagania dotyczące walidacji i podmiotów przeprowadzających walidację*

Do walidacji efektów uczenia się dla niniejszej kwalifikacji dopuszcza się wyłącznie następujące metody: 1) standaryzowany test wiedzy; 2) analiza studium przypadku; 3) analiza dowodów i deklaracji (za pomocą opisu pracy z osobami starszymi w „Dzienniczku praktyk”), prowadzonego z pracy zawodowej, praktyki zawodowej, stażu lub wolontariatu w zakresie opieki i/lub wsparcia osób starszych w wymiarze co najmniej jednego miesiąca (min.160 godzin); 4) rozmowa na temat dostarczonego przez kandydata „Dzienniczka praktyk”- jako metoda uzupełniająca analizę , o której mowa w pkt 3. Do analizy dowodów i deklaracji niezbędne jest dostarczenie „Dzienniczka praktyk”. Zasoby kadrowe - wymagania kompetencyjne w stosunku do osób przeprowadzających walidację Weryfikację efektów uczenia się przeprowadza komisja składająca się co najmniej z 3 osób, z których każda musi posiadać: 1) wykształcenie wyższe drugiego stopnia; 2) przynajmniej jedna osoba posiada rekomendację stowarzyszenia (działającego co najmniej od 5 lat) zrzeszającego osoby starsze lub osoby wspierające seniorów; 3) przynajmniej jedna osoba posiada minimum 2 lata doświadczenia zawodowego w zakresie wspierania osób starszych. Sposób prowadzenia walidacji oraz warunki organizacyjne i materialne niezbędne do prawidłowego prowadzenia walidacji powinny zapewniać dostępność osób z niepełnosprawnością. Sposób prowadzenia walidacji oraz warunki organizacyjne i materialne niezbędne do prawidłowego prowadzenia walidacji Instytucja prowadząca walidację zapewnia: 1) salę egzaminacyjną do przeprowadzenia standaryzowanego testu wiedzy; 2) miejsce do

przeprowadzania rozmowy na temat dostarczonych przez kandydata opisów przypadków, w zakresie objętym walidacją; 3) zamykane pomieszczenie do przechowywania dostarczonych przez kandydatów opisu przypadków i dokumentacji dotyczącej prowadzonych walidacji. 2. Instytucja prowadząca walidację jest obowiązana stosować rozwiązania zapewniające rozdzielenie procesów kształcenia i szkolenia od walidacji. W szczególności istotne jest zapewnienie bezstronności osób przeprowadzających walidację m.in. przez rozdział osobowy mający na celu zapobieganie konfliktowi interesów osób przeprowadzających walidację. Osoby te nie mogą weryfikować efektów uczenia się osób, które były przez nie przygotowywane do uzyskania kwalifikacji. 3. Instytucja prowadząca walidację jest obowiązana zapewnić możliwość odwołania się od decyzji kończącej walidację. Instytucja prowadząca walidację udziela uzasadnienia negatywnego wyniku wyłącznie na pisemny wniosek osoby poddającej się walidacji. Instytucja prowadząca walidację zapewnia doradcę walidacyjnego, który wspiera kandydata na etapie przygotowania dokumentacji oraz identyfikacji i analizy efektów uczenia się. Korzystanie z tego wsparcia nie jest obowiązkowe. Etapy identyfikowania i dokumentowania Nie określa się wymagań dla etapów identyfikowania i dokumentowania efektów uczenia się.

Propozycja odniesienia do poziomu sektorowych ram kwalifikacji (o ile dotyczy)

Nie dotyczy

Syntetyczna charakterystyka efektów uczenia się*

Osoba posiadająca kwalifikację „Coaching i zarządzanie jakością życia osoby starszej” samodzielnie diagnozuje potrzeby rozwojowe osoby starszej oraz podstawowe komponenty jej dobrostanu. Poprawnie identyfikuje potencjał rozwojowy i motywację do aktywności osoby starszej oraz szanse i zagrożenia rozwoju występujące w jej otoczeniu. Posiada umiejętność współdziałania przy planowaniu rozwoju osoby starszej w perspektywie strategicznej, taktycznej i operacyjnej. Potrafi motywować do wdrażania poszczególnych etapów przyjętego planu aktywności, szczególnie w obszarach: zdrowia, bezpieczeństwa ekonomicznego, bezpieczeństwa w środowisku zamieszkania, opieki prawnej, społecznym i obywatelskim, edukacyjnym, hobbyistycznym, kulturowym, rekreacyjno-rozrywkowym. Samodzielnie ocenia i waliduje efekty procesu rozwoju oraz aktywności osoby starszej. Osoba posiada kwalifikacje doradcy w zakresie zarządzania zasobami osoby starszej oraz rozwiązywania problemów zaburzających dobrostan, m.in. administracyjnych, prawnych, techniczno-technologicznych, społecznych. Współpracuje z innymi specjalistami oraz instytucjami zajmującymi się osobami starszymi. Jest przygotowana do dzielenia się swoją wiedzą i doświadczeniem z innymi osobami, które zawodowo lub wolontarystycznie zajmują się wspieraniem osób starszych.

Zestawy efektów uczenia się

Numer zestawu w kwalifikacji*

1

Nazwa zestawu*

01. Planowanie, wdrażanie i kontrola procesu coachingowego osoby starszej

Poziom PRK*

5

Orientacyjny nakład pracy [godz.]*

200

Rodzaj zestawu

obowiązkowy

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia*

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

Efekt uczenia się

Analizuje i modyfikuje proces coachingu osoby starszej

Kryteria weryfikacji*

- omawia monitoring realizacji celów osoby starszej; - omawia kompetencje coacha; - prezentuje metody ewaluacji procesu coachingowego osoby starszej; - analizuje możliwości modyfikacji procesu coachingowego osoby starszej – jako studium przypadku; - omawia sposoby konsultacji procesu stymulacji rozwoju osoby starszej z innymi specjalistami.

Efekt uczenia się

Planuje proces coachingu dla osoby starszej

Kryteria weryfikacji*

- wymienia i identyfikuje determinanty procesu planowania coachingu prowadzonego z osobą starszą; - diagnozuje potrzeby, oczekiwania i możliwości osoby starszej; - omawia przebieg procesu coachingowego; - omawia i analizuje ryzyka związane z procesem coachingowym; - omawia rolę coacha i jego zadania; - omawia przebieg sesji coachingowej; identyfikuje psychologiczne uwarunkowania procesu starzenia się; omawia zasady Indywidualnego Planu Rozwoju dla osoby starszej.

Efekt uczenia się

Realizuje etapy procesu coachingu osoby starszej

Kryteria weryfikacji*

- podaje przykład sesji coachingowej osoby starszej- jako studium przypadku; - omawia warianty zmiany planów wynikające z pojawiających się trudności; - omawia harmonogram procesu coachingu; - omawia metody coachingu dostosowane do osoby starszej; - przedstawia narzędzia wykorzystywane do współpracy z osobami starszymi; - omawia modele prowadzenia coachingu w małej grupie osób starszych; - prezentuje możliwości prowadzenia sesji coachingowej z rodziną osoby starszej; - omawia warianty prowadzenia sesji coachingowej z osobami najbliższego otoczenia seniora; - omawia metody inspirowania i motywowania seniorów-liderów zaangażowanych w działalność osób starszych.

Efekt uczenia się

Stosuje efektywną komunikację coachingową z osobą starszą

Kryteria weryfikacji*

- omawia przebieg procesu komunikacji interpersonalnej i jego determinanty w relacjach z osobami starszymi; - prezentuje rodzaje komunikacji interpersonalnej; - identyfikuje bariery komunikacji werbalnej i niewerbalnej; - omawia postawy i zachowania asertywne; - omawia

techniki aktywnego słuchania i komunikatów bezpośrednich; 6/ prezentuje zasady pozytywnej komunikacji.

Efekt uczenia się

Stosuje zasady etyki coachingowej wobec osoby starszej

Kryteria weryfikacji*

- przedstawia zasady etyki coacha wobec osób starszych; - omawia metody walidacji zachowań etycznych coacha; - omawia zasady analizy i walidacji zachowań etycznych osoby starszej w procesie coachingu; - omawia różne sposoby postępowania w różnych sytuacjach nagłych, których nie przewidziano w zasadach etyki; - omawia przepisy prawne regulujące zachowania podczas procesu coachingowego.

Numer zestawu w kwalifikacji*

2

Nazwa zestawu*

02. Zarządzanie jakością życia osób starszych

Poziom PRK*

5

Orientacyjny nakład pracy [godz.]*

320

Rodzaj zestawu

obowiązkowy

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia*

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

Efekt uczenia się

Identyfikuje współczesne determinanty holistycznego ujęcia gerontologii

Kryteria weryfikacji*

- identyfikuje wdrażanie stylu życia i biopsychicznych determinantów dobrostanu osób starszych; - omawia efekt synergiczny podejścia holistycznego do postaw i zachowań osób starszych; - identyfikuje motywatory dobrostanu psychicznego, zdrowotnego i społecznego osób starszych; - omawia koncepcje transferu wiedzy gerontologicznej w środowisku senioralnym i w środowiskach powiązanych.

Efekt uczenia się

Planuje i wspiera osobę starszą we wdrażaniu dobrostanu w zakresie bezpieczeństwa

Kryteria weryfikacji*

- omawia aspekty prawne związane z zapewnieniem bezpieczeństwa osobistego seniorom; -

identyfikuje potencjalne zagrożenia wobec osób starszych dotyczące ich dóbr osobistych; - wyjaśnia podstawowe przepisy dotyczące bezpieczeństwa sanitarnego i epidemiologicznego w gospodarstwie domowym i życiu społecznym osób starszych; - prezentuje procedury wsparcia osoby starszej w przypadku dyskryminacji i stygmatyzacji społecznej.

Efekt uczenia się

Planuje i wspiera osobę starszą we wdrażaniu dobrostanu w zakresie relacji społecznych

Kryteria weryfikacji*

- identyfikuje społeczne uwarunkowania procesu starzenia się; - omawia problemy relacji społecznych osoby starszej; - przedstawia profilaktykę w zakresie unikania konfliktów społecznych osoby starszej; - omawia problematykę różnorodności ze względu na wiek; - przedstawia propozycję budowania relacji w środowisku wielopokoleniowym – studium przypadku.

Efekt uczenia się

Planuje i wspiera osobę starszą we wdrażaniu dobrostanu w zakresie zasobów mieszkaniowych, materialnych i finansowych

Kryteria weryfikacji*

- omawia aspekty prawne regulujące status mieszkaniowy osoby starszej; - omawia strukturę budżetu gospodarstwa domowego osoby starszej i jego warunkowania; - prezentuje możliwości pozyskiwania wsparcia materialnego i finansowego; - omawia zasady bezpieczeństwa finansowego osoby starszej; - omawia zasady bezpieczeństwa korzystania z urzędów w gospodarstwie domowym seniora; - identyfikuje potrzeby remontowe w gospodarstwie domowym.

Efekt uczenia się

Planuje i wspiera osobę starszą we wdrażaniu dobrostanu w zakresie zdrowia

Kryteria weryfikacji*

- identyfikuje medyczne problemy wieku senioralnego; - omawia procesy związane ze świadczeniem usług medycznych podstawowych i specjalistycznych dotyczących osób starszych; - omawia zasady prowadzenia dokumentacji medycznej oraz znaczenie „koperty życia”; - przedstawia możliwości systemu powiadamiania w przypadku zagrożenia życia lub zdrowia zarówno odpowiednich służb jak najbliższej rodziny; - przedstawia możliwości systemu powiadamiania w przypadku zagrożenia życia lub zdrowia osób starszych mieszkających samotnie; - przedstawia zasady koordynacji opieki medycznej osób niesamodzielnych fizycznie oraz osób z niepełnosprawnościami.

Numer zestawu w kwalifikacji*

3

Nazwa zestawu*

03. Doradztwo personalne w zakresie aktywności indywidualnej i społecznej seniorów

Poziom PRK*

5

Orientacyjny nakład pracy [godz.]*

80

Rodzaj zestawu

obowiązkowy

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia*

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

Efekt uczenia się

Planuje i wspiera wdrażanie różnych form aktywności kulturowej i edukacyjnej seniorów

Kryteria weryfikacji*

- prezentuje proces planowania aktywności kulturowej dostosowany do oczekiwań i możliwości osoby starszej; - omawia zasady motywowania osób starszych do aktywnego korzystania z dóbr kultury; - identyfikuje organizacje świadczące usługi wspierające aktywność kulturową seniorów; - prezentuje proces planowania aktywności edukacyjnej dostosowany do oczekiwań i możliwości osoby starszej; - omawia zasady motywowania osób starszych do aktywności edukacyjnej; - identyfikuje organizacje świadczące usługi wspierające aktywność edukacyjną seniorów.

Efekt uczenia się

Planuje i wspiera wdrażanie różnych form aktywności obywatelskiej i społecznej

Kryteria weryfikacji*

- prezentuje proces planowania aktywności społecznej dostosowany do oczekiwań i możliwości osoby starszej; - omawia zasady motywowania osób starszych do aktywności społecznej, w tym wolontarystycznej; - identyfikuje organizacje świadczące usługi wspierające aktywność społeczną seniorów; - omawia zasady motywowania osób starszych do aktywności obywatelskiej.

Efekt uczenia się

Planuje i wspiera wdrażanie różnych form aktywności sportowej i turystycznej seniorów

Kryteria weryfikacji*

- prezentuje proces planowania aktywności sportowej dostosowany do oczekiwań i możliwości osoby starszej; - omawia zasady motywowania osób starszych do aktywności sportowej; - identyfikuje organizacje świadczące usługi wspierające aktywność sportową seniorów; - prezentuje proces planowania aktywności turystycznej dostosowany do oczekiwań i możliwości osoby starszej; - omawia zasady motywowania osób starszych do aktywności turystycznej; - identyfikuje organizacje świadczące usługi wspierające aktywność turystyczną seniorów.

Efekt uczenia się

Planuje i wspiera wdrażanie różnych form aktywności zawodowej i hobbystycznej

Kryteria weryfikacji*

- prezentuje proces planowania aktywności zawodowej dostosowany do oczekiwań i możliwości osoby starszej; - omawia zasady motywowania osób starszych do aktywności zawodowej (dotyczy seniorów aktywnych zawodowo); - omawia możliwości wykorzystania w edukacji doświadczeń zawodowych seniorów; - prezentuje proces planowania aktywności hobbystycznej dostosowany do oczekiwań i możliwości osoby starszej; - omawia zasady motywowania osób starszych do realizacji swoich pasji; - identyfikuje organizacje świadczące usługi wspierające aktywność hobbystyczną seniorów.

Informacje o instytucjach uprawnionych do nadawania kwalifikacji

Wnioskodawca*

Stowarzyszenie Dolnośląski Inkubator Przedsiębiorczości

Minister właściwy*

Minister Rodziny i Polityki Społecznej

Okres ważności dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji i warunki przedłużenia jego ważności*

Ważny bezterminowo

Nazwa dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji*

Certyfikat

Uprawnienia związane z posiadaniem kwalifikacji*

Brak

Kod dziedziny kształcenia*

762 - Pomoc społeczna i poradnictwo

Kod PKD*

Kod	Nazwa
88.1	Pomoc społeczna bez zakwaterowania dla osób w podeszłym wieku i osób niepełnosprawnych

Status

Dokumenty

#	Tytuł dokumentu
1	opłata za wniosek
2	ZRK_FKU_Coaching i zarządzanie jakością życia osoby starszej
3	ZRK_FKU_Coaching i zarządzanie jakością życia osoby starszej
4	ZRK_FKU_Coaching i zarządzanie jakością życia osoby starszej
5	ZRK_FKU_Coaching i zarządzanie jakością życia osoby starszej
6	ZRK_FKU_Coaching i zarządzanie jakością życia osoby starszej

Oświadczam, że dane zawarte we wniosku o włączenie kwalifikacji rynkowej do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji są zgodne z prawdą. Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.*

Dane o podmiocie, który złożył wniosek

Stowarzyszenie Dolnośląski Inkubator Przedsiębiorczości

Siedziba i adres: Kolejowa 8, 58-100 Świdnica

NIP: 8842752408

REGON: 022518553

Numer KRS: 0000527138

Reprezentacja: Katarzyna Kiek, Mariusz Boczkowski

Adres elektroniczny osoby wnoszącej wniosek: katarzyna.kiek@dolnoslaskiinkubator.pl